

Slovo úvodem

(za redakční radu Pavel Pasler)

. Toto číslo Borderholicu obsahuje kromě jiného události z druhé poloviny roku 2010. Co se stalo během první poloviny roku 2011 se dočtete v čísle, které vyjde v srpnu 2011.

Obsah a úroveň Borderholicu bude záležet i na Vás. Jistě si všimnete, že články v časopise nepopisují zdaleka všechny aktivity, které se svými borderkami děláte. A tak je tu velký prostor pro Vás, abyste přispěli článkem či fotografií třeba už do příštího čísla. Rada z vás má zkušenosti s psaním článků na svých webových stránkách – nebojte se podělit se s ostatními i na stránkách Borderholicu.

Chtěl bych opět poděkovat všem autorům článků v tomto vydání (jména najdete vždy u článku) a dále autorům fotografií – Tomáši Seemanovi, Michalu Macháčkovi, Monice Švarcové, Heleně Půlpánové, a Radko Loučkovi.

Na pasení s instruktorem

(Radko Loučka)

Psi, stejně jako víno, dozrávají a zvyšují kvalitu časem. Není to však samo sebou. Pokud se psovi nevěnujete, můžete dosáhnout úplného opaku, pes zvlčí. To platí snad pro všechny kynologické činnosti a v pasení snad i dvojnásobně. Pes sice může mít úžasné vlohy, ale když se nedostane k ovcím, nebo když nejsou jeho aktivity u ovcí usměrňovány a korigovány, dělá si co chce a je pak v dospělosti velmi obtížné ho přimět k tomu, aby pásal tak jak má. Ale zkušený pes, který rozumí ovcím, ví, co se od něho čeká a plní úkoly přesně a s radostí, se pak na farmě stává téměř nenahraditelným. Najednou ovčák zjistí, jak mohl tak dlouhou dobu bez dobrého psa s ovcemi pracovat.

Najděte si instruktora

Protože většinou lidi vůbec neví jak by měl pes pást, jak by se měl při pasení chovat, jaký by měl mít od ovcí odstup, nebo naopak kdy třeba i kousnout, doporučil bych jim obrátit se na některého zkušenějšího kolegu, který už nějakého psa vycvičil. Ještě lepší je však oslovit člověka, který dokáže nejen vycvičit psa, ale poradit jeho majiteli, co má dělat, aby ho pes poslouchal a pásal dle jeho představ.

Někteří instruktoři psy pro ovčáky připravují. Vždy ale platí, že „doladit“ si musí svého psa každý ovčák sám. Říká se, že mezi ovčákem a jeho psem se může vytvořit opravdu dobrý pracovní vztah až asi za tři roky. Tak neztrácejte hlavu, když se vám nebude několik měsíců dařit. Hlavní je vydržet, hledat nové metody a poučit se z chyb.

Pracovat s instruktorem je při výcviku pasení obvykle rychlejší, pohodlnější, účinnější a v konečném důsledku i levnější, než to zkoušet bez něho. Může to být člověk, který vás

opravdu povede, nebo který vám „jen“ poradí, třeba na specializovaném školení. Instruktor vám řekne, jak na něj vaše práce se psem působila, a co byste měli udělat pro nápravu chyb.

Pokud pro sebe instruktora nenajdete, pokuste se alespoň si s někým domluvit, aby vám dělal při výcviku pomocníka. Nesnažte se za každou cenu trénovat sám. Pomocník vám například může postát u stáda, když k němu vysíláte psa z větší vzdálenosti, psa podržet a na znamení ho vypustit, nebo vám může pomoci jiným způsobem.

Jak poznám, že je dobrý

Za dobrého instruktora lze považovat toho, kdo má solidní znalosti a zkušenosti s výcvikem psů v pasení ovcí, kdo je ochoten pracovat pravidelně a systematicky, od jednoduchého ke složitějšímu. Měl by to být člověk, který dokáže psa motivovat, rozpoznat, co je jeho instinkt a co je naučené, rozvíjet jeho schopnosti. Ne každý instruktor to umí.

Dost často se instruktoři prezentují počtem psů, které dovedli ke zkouškám. Některým

majitelům psů to stačí, dokonce velmi často je to jejich cíl a požadavek. Je však třeba si uvědomit, že dobrý instruktor by měl připravit nejen psa, ale i jeho psovoda k tomu, aby spolu byli schopni dlouhodobě „ukočírovat“ stádo ovcí v různých podmínkách, a aby z toho měli potěšení. Psovoda měl by naučit nejen dávat povely, ale také „čist“ práci psa a reakci ovcí na ni, a podle toho rychle

vyhodnocovat co v danou chvíli dělat.

Dobrého instruktora je někdy těžké poznat. Některý může být téměř geniální v práci se zvířaty, ale neumí to naučit někoho jiného. Jiný může být zábavný společník, ale jen velmi průměrný lektor. Nejhorší jsou však, myslím, ti, kteří, aby se zalíbili, všechno slíbí, ale pak sliby nedodrží, nebo postupují úplně jinak, než jak jste se domluvili.

Než instruktora oslovíte, doporučuji se na něj přeptat. Zjistit si, čeho již dosáhl, jak s ním byli jeho „žáci“ spokojeni, případně zda má psa, který mu při výcviku pomáhá. Pomoc zkušeného psa je někdy docela dost důležitá.

Nic nezatajujte

Při hledání vhodného instruktora je třeba si dobře rozmyslet, co se vlastně chcete naučit, a sdělit mu to. Ne každý bude ochotný s vámi a s vaším psem cvičit pravidelně a dlouhodobě. V každém případě to nebude dělat zadarmo. Proto je nezbytně nutné předem se domluvit na finančních podmínkách a limitech.

Až instruktorovi budete předvádět svého psa, snažte se mu o něm říci co nejvíce, popište mu především jeho temperament a schopnost odolávat stresům. Nic nezatajujte, seznamte ho i s neduhy nebo špatnými návyky psa. Ukažte mu, co pes dovede, ale také v čem dělá chyby.

Žádné ALE

Instruktoři většinou nemají rádi, když psovod stále přerušuje výklad a ptá se na to, co s vysvětlovaným problémem nesouvisí, když jim říká, že jiný instruktor používá úplně jiné metody, nebo když se na něco vymlouvá. „ALE“ je dosti užívané slůvko začátečníků, kteří se často snaží přehlížet vrtochy svých psů. Poukáže-li někdo na nedostatky jejich psa, často argumentují, že ten pes je bezproblémový, ALE pouze se mu zrovna nechce pracovat, ALE dnes nemá svůj den, ALE jinak je perfektně vycvičený, ALE ....

Za instruktorem by měl cvičitel přijít se psem, který již je vychovaný, to znamená, že poslechne na zavolání, dá se odvolat od ovcí, umí zalehnout na povel. Pokud je pes neposlušný, školitel pak má obvykle dost těžkou práci chyby tohoto druhu napravovat. Může se stát, že takového psa do výcviku odmítne přijmout a majitele pošle na kynologické cvičiště, kde mu se základy výcviku poslušnosti pomohou.

Pokud se s instruktorem neshodnete, raději si najděte jiného. Vzájemná důvěra je při této spolupráci velmi důležitá. Instruktoři však nestřídejte příliš často. To platí i pro metody práce vyčtené z knih. Vězte, že mnoho metod má své návaznosti. Jakmile určitý ověřený postup přerušíte nebo změníte, může to mít dopady horší, než se na první pohled bude zdát.

Více informací

Na www.bcccz.cz, nebo na www.paseni.unas.cz naleznete více informací, včetně seznamu instruktorů a výcvikových středisek. Pro rok 2011 jsou naplánována dvě školení se zahraničními lektory. Pro border kolie 29.-30.8. v Rakousích u Turnova s P. Heintzem z Francie, pro ostatní plemena 8.-9.9. v Martínkovicích s W. Scheldem z Německa.

OHLÉDNUTÍ ZA 2. FLYBALLOVOU POLOVINOU ROKU 2010

(Šárka Seemanová)

Mistrovství Evropy 2010 2. – 4. 7. 2010

Všechna česká družstva – účastníci ME - bodovala:

2. divize: *Hop Trop PRAGUE*: ST 2. místo, DE **1. místo**, nejlepší čas 17,52 s

2. divize: *Lavina Alfa*: ST 4. místo, De **3. místo**, nejlepší čas 17,80 s

5. divize: *Hop Trop HURRICANE*: ST 1. místo, DE **1. místo**, nejlepší čas 18,35 s

7. divize: *Hop Trop PANTHERS*: ST 2. místo, DE **3. místo**, nejlepší čas 20,07 s

9. divize: *Lavina Beta*: ST 2. místo, DE **2. místo**, nejlepší čas 21,05 s

2. divize: *Hop Trop PRAGUE*

Borderky.cz

Borderky.cz

2. divize: Lavina Alfa

5. divize: Hop Trop HURRICANE

Borderky.cz

Borderky.cz

Turnaj sladkých nadějí:

HT Hurricane

Borderky.cz

Pink Pirates

Špica Hópači Brno

HT Prague

Pilsen F.A.S.T.

HT Hurricane

Pink Pirates

Dog Dragons

**HT
Panthers**

Alea XXXL

Kompletní výsledky turnajů roku 2010 najdete na stránkách Flyball Clubu ČR
www.flyball.cz

Pozvánka na rok 2011:

4. - 5. 6.	Jablonec nad Nisou-Lukášov ZKO č.620	Lukášovský drak - fb. turnaj/ tournament/ Turnier
18. 6.	Mělník, areál ISŠT	Turnaj sladkých nadějí - neoficiální turnaj dvojic
18. - 19. 6.	Mělník, areál ISŠT	Turnaj sladkých nadějí - fb. turnaj/ tournament/ Turnier
29. - 31.7.	Borken, Německo	13. Mistrovství Evropy - European Championship/ Europäische Meisterschaft
13. - 14. 8.	ZKO Krupka II.	Happy míček - fb. turnaj/ tournament/ Turnier
4. 9.	Mladá Boleslav	8. Mistrovství republiky - Czech Flyball Championship/ Tschechische Flyball Meisterschaft
25. 9.	Zbraslav u Bma	Otevřené mistrovství BCCCCZ - fb. turnaj/ tournament/ Turnier
15. - 16. 10.	České Budějovice	fb. turnaj/ tournament/ Turnier

Obedience v druhé polovině roku 2010

(Lucia Stemmerová)

V rámci **Mistrovství border kolií ve výkonu**, jež probíhalo 4.září v Nymburce, se letos poprvé konalo mistrovství i v obedience. Závodilo se v kategoriích OB1 a OB3, přičemž

o titul Mistra BCC CZ v obedience se bojovalo ve třídě OB3. Ukázalo se, že border koliím tento sport velmi sedí a k vidění byly vyrovnané a kvalitní výkony. Ve třídě OB1 vyhrál temperamentní Arctic Moon z Ohromujícího světa psů psovodky Kateřiny Škrdové (244b.), stříbro vybojovala Kristýna Vojkovská s Never Never Land Va Va Voom (225b.), a třetí místo připadlo Kristýně Másilkové se psem Vigour Bohemia Alké (178b.).

Ve třídě OB3 se utkalo 7 týmů. Protože ve trojkách je obecně převaha border kolií, dali se z výsledků trochu odhadnout favorité listopadového Mistrovství ČR. Po napínavém boji se Mistry BCC CZ v obedience stali Lucia Stemmerová a Bak Fešák (280b.), v těsném závěsu za nimi skončila Jana Gibová a Calypso Carl Hardy Horde (274b.) a bronzovou příčku obsadil ve trojkách nový, nadějný tým Dany Valešové s Andromedou Sub Tilia (259b.).

Vrcholem letošní sezóny bylo **Mistrovství ČR obedience 2010.**

Konkurence byla velmi vyrovnaná a výkony velmi pěkné. Přední místa patřila opět border koliím. Ve třídě OB1 vyhrál Radek Škultéty s borderkou Blackie (294,25b.!!!), druhá skončila Lucie Dvořáková a Answer by Ask Bohemia Patrix (261,5b.) a třetí skončila Kristýna

Vojkovská s Never Never Land Va Va Voom (252,5b.). Kristýna excelovala rovněž ve třídě OB2, kterou s fenkou Terry vyhrála (248,25b.). O titul Mistra ČR se závodilo ve třídě OB3 a do poslední chvíle nebylo jasné, komu titul nakonec připadne.

O pořadí rozhodovaly maličkosti a bodové rozdíly mezi předními místy byly opravdu malé. Na bronzové příčce nakonec skončila Dana Valešová s Andromedou Sub Tilia (254,5b.), vicemistry se stali Lucia Stemmerová a Bak Fešák (264,75b.). **Titul Mistra ČR pro rok 2010 získal s nádherným dychtivým výkonem tým Jana Gibová a Calypso Carl Hardy Horde (265,75b.)!!!**

Závěrem chci říct, že za každým úspěchem stojí hodiny a týdny tréninků a úmorné práce. Chtěla bych povzbudit všechny, kteří se obedienci věnují, aby se nedali odradit prvním nezdarem a ve svém úsilí vytrvali, protože to má cenu. Nikdy se však nesmí zapomenout na to, že každý kynologický sport by měl být hlavně o vzájemné spolupráci člověka a psa a o oboustranné radosti z trávení společného času.

Základní informace o provozování canisterapie, resp. zoorehabilitace (Radko Loučka)

Určitě jste se s těmito názvy již setkali. Znamenají prakticky totéž, zoorehabilitaci lze

označit za širší pojem (zoo = se zvířaty, canis = pes). Název zoorehabilitace se začal používat až v poslední době v souvislosti s tím, že dle nějakých ustanovení mají terapie provozovat pouze lidé s náležitým lékařským vzděláním. Pojem terapie by měl být spojován výhradně s lékařskými procedurami. Tzv. canisterapie ale mezi lékařské procedury nepatří, i když je prokázáno, že léčebné účinky má.

WHO (Světová zdravotnická organizace) definuje pojem rehabilitace jako souhrn všech opatření potřebných k zařazení nebo návratu postiženého člověka do společenského prostředí a do života. Nejde tedy o jen fyzioterapii (jak byla chápána terapie dříve), ale o interdisciplinární obor, který zahrnuje péči nejen zdravotnickou, ale i sociálně právní a pedagogicko psychologickou. Jde o plynulé a koordinované úsilí o optimální integraci do života, při využití a kombinaci všech dostupných prostředků léčebných, sociálních, výchovných i pracovních. Zoorehabilitaci (ZR) pak lze definovat jako sociální aktivity podporované zvířetem, které jsou součástí ucelené rehabilitace.

Trocha historie i současnosti

V ČR se začalo o sociálních aktivitách se psem více mluvit v roce 1995 v souvislosti se založením Asociace odpovědného vztahu k malým zvířatům (AOVZ). AOVZ je organizace zaměřená na šíření a prohlubování myšlenky pozitivních vlivů soužití lidí se zvířaty (www.aovz.cz). Sdružuje přední odborníky z různých vědních disciplín, např. psychologie, psychiatrie, pedagogiky, gerontopsychiatrie, zoologie, veterinárního lékařství a dalších. Klade si za cíl podporovat odpovědný přístup k chovu malých zvířat v rodinách a různých zařízeních, vzdělávat širokou veřejnost a informovat o výsledcích odborných a vědeckých prací

zabývajících se vztahy mezi zvířaty a lidmi. AOVZ je členem IAHAIO (International Association of Human-Animal Interaction Organizations), což je mezinárodní asociace zastřešující organizace, které se zabývají vzájemnými vztahy mezi lidmi a zvířaty. Byla založena v roce 1990 ve Washingtonu. Jejím hlavním úkolem je koordinace organizací ve členských státech (www.iahaio.org).

Zabývá se také výzkumem interakcí (vztahů) mezi člověkem a zvířaty, podporuje myšlenku jejich harmonického soužití a odpovědného vztahu k malým zvířatům. V roce 1998 proběhla konference IAHAIO v Praze.

V roce 1997 založila MUDr. Lenka Galajdová Canisterapeutickou společnost. Tato organizace však neměla dlouhého trvání. V roce 2001 ji nahradilo několik společností regionálních, které se na popud PhDr. Jiřiny Lacinové v roce 2003 sdružily do Canisterapeutické asociace (CTA). I ta však zanikla, zůstaly jen ty regionální organizace.

V současné době není v ČR oblast ZR nikým řízena a nemá žádná závazná pravidla. Provozuje ji ale docela dost lidí, a dá se říci, že i dost lidí s border kolieři. Poskytovatelé ZR se řídí dokumenty, které platí pro jednotlivé organizace, kluby nebo léčebná zařízení. Některé organizace pořádají testování zoorehabilitačních psů. Jejich pravidla však nejsou jednotná pro celou ČR. Úspěšné absolvování zkoušky není vstupenkou a leckdy ani podmínkou pro vykonávání zoorehabilitace.

Legislativně není dostatečně řešen ani vstup psa do zdravotnického zařízení a do zařízení sociální péče, kompetence jsou ponechány zřizovateli zařízení. Pes má zákonem zakázán přístup pouze do zařízení stravovacích a do prostor, kde to zakazují vnitřní hygienické normy. Povolení vykonávání této činnosti a její praktické uplatňování většinou záleží na individuálním přístupu řídicích pracovníků nebo personálu daného zařízení, na jejich benevolenci a ochotě vzít na sebe rizika s těmito aktivitami spojená.

ZR není v ČR zařazena mezi uznávané léčebné metody. Není proto ani bodově hodnocena zdravotními pojišťovny, patří tedy „jen“ do oboru dobrovolnictví. Zoorehabilitaci tudíž se svými psy vykonávají většinou dobrovolníci „zastřešení“ občanským sdružením nebo obecně prospěšnou společností. Často řešenou otázkou bývá problematika financování této aktivity.

Většinou se zdroje nenajdou a služba probíhá bezúplatně, resp. zdarma. Profesionálně se zoorehabilitací u nás, bohužel, zabývá jen velmi málo lidí, jejich pracovní zařazení je navíc většinou definováno obecně jako sociální pracovník nebo speciální pedagog, který ke své práci využívá psa nebo více psů.

Jednou z možností, jak zvýšit svou kvalifikaci v oblasti zoorehabilitace, je

absolvování

některého ze vzdělávacích kursů. Nabízejí je různé organizace, SVOPAP, vzdělávací centrum s. r. o., má dokonce pro tuto činnost akreditaci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Existuje však i možnost studia oboru zoorehabilitace na zemědělských univerzitách,

především na České zemědělské univerzitě v Praze Suchdole, na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích a na Mendelově univerzitě v Brně.

Organizace, ve kterých psy testují, sice nejsou v testech jednotné, ale vesměs všechny vycházejí z pravidel mezinárodní nadace Delta society se sídlem v USA, která pro zoorehabilitaci vydala závazné standardy (www.deltasociety.org). Je to nezisková organizace zaměřená na zlepšení zdraví lidí a jejich pohody prostřednictvím pozitivní interakce se zvířaty. Zabývá se vzděláváním, shromažďováním a předáváním informací a výzkumem.

Terapeutičtí a asistenční psi v ZR

ZR lze provozovat se psem tzv. terapeutickým (psychoterapeutickým) nebo asistenčním. Terapeutické aktivity spadají spíše do oblasti sociální, léčebné a pedagogické, aktivity s asistenčním psem do oblasti pracovní a sociální (resp. do podpory plnohodnotného života).

Do ZR lze zahrnout veškeré aktivity se zvířaty (nejčastěji se psem), které přinášejí člověku (i relativně zdravému) psychické nebo fyzické pozitivní naplnění (uspokojení). U psů se jedná o činnosti z oblasti jejich chovu, výchovy a výcviku, ale i sportovních aktivit a her, při nichž dochází k pozitivnímu kontaktu mezi zvířetem (psem) a člověkem (tedy nepatří sem jen pomoc druhým ve formě služby prostřednictvím instruktora, lékaře, pedagoga

aj.). ZR slouží jako podpůrná, doplňková či alternativní metoda ucelené rehabilitace s různou mírou zastoupení v oblastech péče o lidské zdraví a duševní pohodu. Využívá se v ní pozitivního působení psa či jiného vhodného zvířete, na zdraví a duševní pohodu člověka. Uplatňuje se také jako metoda při řešení situací, kdy jiné léčebné metody selhávají nebo je nelze použít. Např. při navozování kontaktu s obtížně komunikativními pacienty.

ZR také přispívá k učení se dovednostem, jejichž pomocí bude uživatel této služby schopen v budoucnu zčásti či úplně kompenzovat svůj handicap. K tomu napomáhá asistenční pes. Dle mezinárodní organizace Assistance Dogs International (ADI) lze pojem asistenční pes definovat jako obecný termín pro psa speciálně vycvičeného (např. jako vodící, doprovodný, signální, servisní) tak, aby prováděl více úkolů a zmírňoval tak klientův handicap. Asistenční pes je náročně vycvičen oprávněnou osobou nebo organizací a předán samostatné osobě, která je schopná ho „povelovat“ a zajistit mu potřebnou péči. Na výcvik a předání asistenčního psa jsou u nás státem hrazeny náklady zatím pouze u vodících psů.

Užívání psa na ochranu osob, ochranu majetku nebo pro potěšení není kvalifikací psa asistenčního. I asistenční pes však může být využíván pro ochranu nebo pro potěšení. Pes pro potěšení může být v určitých případech označován jako psychoterapeutický.

ZR může probíhat za přímé asistence další osoby nebo osob, ale také bez ní (se psem vycvičeným někým jiným).

V případě, že ZR probíhá za přímé asistence člověka nebo několika lidí, tedy pod jeho/jejich neustálým dozorem, hovoříme o asistované zoorehabilitaci. Jde o týmovou práci, kde pes pod vedením a za stálého dozoru psovoda, případně dalších osob (terapeuta

zdravotníka, zdravotnického personálu, pedagoga) cíleně působí na uživatele služby. Sem patří i krizová intervence za pomoci zvířat, kdy kontakt zvířete a člověka v krizové situaci

(prostředí) působí na odbourání stresu a napomáhá k celkovému zlepšení psychického a/nebo i fyzického stavu klienta.

Asistence člověka může být také nepřímá. Odborník specialista psa vycvičí a předá ho osobě, která pak následně služeb psa využívá. Občasná korekce a dohled k tomu určené informované osoby jsou však většinou nutné. V tomto případě jde o neasistovanou zoorehabilitaci. Psi v této kategorii se nazývají vodící, doprovodní, signální, servisní,

či psychoterapeutičtí. Pomáhají lidem, kteří mají handicap smyslový (nevidí, neslyší), záchvatový, neurohumorální, fyzický, mentální, psychologický, či psychiatrický. Mnoho uživatelů služeb má kombinované vady (mentální retardace spojená s jiným postižením) nebo vady vícečetné (více postižení). Je jasné, že vycvičení psa pro kombinované nebo vícečetné postižení je mnohem náročnější než jeho vycvičení pro jeden druh postižení.

Na závěr bych chtěl moc poděkovat všem majitelům či držitelům border kolií, kteří s nimi některou z výše uvedených činností dělají. Je to velmi náročná a záslužná práce. Díky!!!

Hormony štěstí

(Radko a Eva Loučkovi)

Stejně jako si lidé během generací vytvořili přátelský vztah ke psům, tak i psi si vytvořili přátelský vztah k lidem. Důkazy kladných psích emocí ve vztahu k člověku najde ve svých zkušenostech snad každý. Touto formou psí lásky se zabývají i vědci.

Důkazy mezidruhové opětované lásky (tzv. *attentionis egens*) na biochemické úrovni podal například profesor J. S. J. Odendaale z Tshwane University of Technology z Jihoafrické republiky. Extrahoval

látky (hormony), které člověk i pes vylučují, když se cítí s tím druhým dobře a přejí si s ním být.

Velmi pěkně o ní psal například americký psycholog a spisovatel Jeffrey Moussaieff Masson v knize „Psi v lásce nikdy nelžou (1997)“. Svými pozorováními dokládá že „pes projevuje lásku skoro ke každému, kdo se k němu chová přátelsky – největší radost pak oběma dělá, pohybují-li se vedle sebe, tedy přítomnost a hlavně zájem toho druhého.“ Psi prostě rádi pobývají blízko nás. Většině lidí dělá dobře již jen samotná přítomnost psa. Když je pak se psem zábava nebo je nám nějak užitečný, máme z jeho přítomnosti o to větší radost.

K dobrému pocitu patří i prostředí

Velice důležité samozřejmě je nejen jak, ale i kde se canisterapie provozuje. My již osm let za podpory firmy Dibaq (dříve Fitmin) v tomto směru spolupracujeme s Domovem pod Hradem Žampach. Většina asistovaných aktivit se psem se odehrává venku na procházkách, nebo přímo v Domově pod Hradem, v tzv. Snoezelenu – centru senzomotorické terapie. Jedná se o malý, velmi příjemný prostor, určený výhradně k „bombardování“ všech smyslových receptorů a také k všem oblíbené relaxaci. Je vybaven moderní hudební i promítací technikou, polohovacími polštáři a různými relaxačními pomůckami. Zde se dá velmi dobře pracovat i s klienty nejvíce smyslově, tělesně i mentálně handicapovanými.

Snoezelen slouží především pro řízenou terapii. Chodí na ni vždy stejní klienti, vždy ve stejný čas a pracují podle předem zpracovaných plánů. V kombinaci psa, speciálních pomůcek a zdejšího příjemného prostředí se velmi dobře uplatňuje tzv. polohování, kdy je klient zhruba na dvacet minut doslova obložen psy. U klientů pak dochází ke zklidnění a uvolnění. Ve druhé místnosti Snoezelen centra je cílem naopak rozvíjení

komunikačních projevů a aktivace pocitů i citů formou různých her se psy.

Pes člověka motivuje a obohacuje

Jsme přesvědčeni o tom, že asistovaný i neasistovaný kontakt se psem je pro lidi s handicapem velkým přínosem, i když výsledky nemusí být viditelné tak rychle, jak si někdo možná představuje. Důležité je, že člověka pes motivuje a že díky němu získá podněty, které se mu jiným způsobem nedostávají. To ho obohacuje, posouvá dopředu. Mnohokrát jsme se o tom přesvědčili u těch, kterým řízený kontakt se psem, psí lásku, poskytujeme.

1.

Výstavní sezóna 2010

(Helena Půlpánová)

Rok 2010 přinesl v oblasti výstav několik změn. ČMKU vydala nové směrnice pro získání pracovního certifikátu a také nová pravidla pro zařazování psů do pracovní třídy. Výbor BCCCZ několikrát směrnice ČMKU připomínkoval, bohužel se nepodařilo prosadit vše, co jsme považovali za nutné. Koncem roku byl zveřejněn na webu ČMKU nový řád pro udělování titulu Český šampion, který vešel v platnost od 1.1. 2011. Pro plemeno border collie byly dvě možnosti pro získání titulu Šampion ČR. První možností bylo obdržení 5-ti titulů CAC bez nutnosti zkoušky, druhá možnost - 2x CAC a zkouška zařazující do pracovní třídy na mezinárodní výstavě. Zasedání Valné hromady ČMKU dne 12.3.2011 rozhodlo, že se Řád pro přiznání titulu ČESKÝ ŠAMPION vrací ke znění platnému do 31.12.2010. Nyní opět platí 2x CAC a zkouška zařazující do pracovní třídy na mezinárodní výstavě. Přesné znění řádu pro udělování titulu Český šampion krásy naleznete na stránkách ČMKU (www.cmku.cz) v sekci Řády a předpisy.

BCCCZ i v roce 2010 pořádal dvě výstavy. Na jaře to byla výstava speciální v Opatovicích nad Labem. Tuto výstavu přijela posuzovat paní Susanne Naprawnik z Rakouska. Na tuto výstavu bylo přihlášeno 76 jedinců plemene border collie. Paní rozhodčí posuzovala velmi energicky a s úsměvem, a ani nepříznivé počasí nezkažilo příjemnou atmosféru výstavy. Sympatická rozhodčí byla velmi potěšena úrovní předvedených psů a známku velmi dobrá zadávala jen ojediněle. Škoda, že mnoho vystavovatelů odjelo hned po posouzení domů, podle mého názoru by si takováto klubová akce zasloužila více pozornosti ze strany majitelů border collí.

V srpnu se konala již tradiční výstava klubová v Brně. Počet přihlášených fen a psů dosáhl rekordního počtu 130 jedinců a to i přes to, že letos nepřijeli vystavovatelé z Rakouska a Polska, kteří se účastnili v několika minulých letech. Pro třídu štěnat, dorostenců, čestnou a veteránů byl delegován rozhodčí Milan Krinke. Pan rozhodčí nahlas zdůvodnil svá rozhodnutí a zadané známky, což bylo přínosné a poučné pro všechny, hlavně pak pro začínající vystavovatele. Dlouholetý chovatel border collií pan Robert Tunnicliff z Velké Británie posuzoval „hlavní“ třídy. Řekla bych, že Robert Tunnicliff zadal mnohem méně známek VD a D než angličtí rozhodčí, kteří posuzovali klubové výstavy v letech minulých. Podobně jako jeho britští předchůdci i tento rozhodčí ocenil výbornou kondici a osvalení předvedených psů. V Anglii to prý už bohužel nebývá zvykem. Pan rozhodčí byl překvapen velkým počtem barevných jedinců a upozornil, že v chovu border collií by neměla být barva prioritou. Dále rozhodčí Tunnicliff poukázal na ztrátu pigmentu u některých zvířat. Již potřetí získal titul Klubový vítěz od anglického rozhodčího trikolorní pes Quargo Bohemia Alké. Oba rozhodčí udělali posuzování jako opravdovou show, každý jedinec byl důkladně prohlédnut a zhodnocen a tím dodali celé akci náležitou úroveň.

Velký dík patří pomocníkům, kteří dlouhé hodiny vydrželi pracovat soustředně a zcela profesionálně.

Závěrem bych ráda pozvala všechny majitele, chovatele a příznivce border collií na Klubovou výstavu BCCCCZ, která se bude konat 24.9.2011 ve Zbraslavi u Brna.

Výsledky všech významných výstav průběžně zpracovává Monika Švarcová na svých webových stránkách <http://borderkolie.websnadno.cz/Shows-2010.html>.

Pozvánka na klubovou výstavu

XII. klubová výstava BCCCCZ 24. 9. 2011

se zadáváním CAJC, CAC, JBOB, KLUBOVÝ VÍTĚZ MLADÝCH, KLUBOVÝ VÍTĚZ, BOB

Místo konání: Zbraslav u Brna – areál MSKS, www.msks.cz

Program: 9,00 – 9,45 přejímka
od 10,00 posuzování

Rozhodčí: Peter a Peggy Bailey - UK

Uzávěrka přihlášek: I. uzávěrka 10.8. 2011   II. uzávěrka 24. 8. 2011

Výstavní poplatky: I. uzávěrka**II. uzávěrka**

	<u>člen BCC CZ</u>	<u>nečlen BCC CZ</u>	<u>člen BCC CZ</u>	<u>nečlen BCC CZ</u>
první pes	400,- Kč	700,- Kč	500,- Kč	800,- Kč
každý další pes	300,- Kč	550,- Kč	400,- Kč	650,- Kč
tř. čestná, veteránů	100,- Kč	150,- Kč	150,- Kč	200,- Kč
tř. puppy, dorostu	150,- Kč	200,- Kč	200,- Kč	250,- Kč
soutěže	100,- Kč	200,- Kč	200,- Kč	300,- Kč
inzerce ½ strany katal.	100,- Kč	300,- Kč	200,- Kč	400,- Kč
inzerce na celou stranu k.	200,- Kč	400,- Kč	300,- Kč	500,- Kč

**Platby pouze na účet BCC CZ, číslo 1940238339/ 0800, variabilní symbol 7,
specifický symbol – členské číslo, nečleni**

BCC CZ 1

Tituly : udělení titulu není nárokové. Tituly mohou být zadány bez ohledu na počet soutěžících psů, pokud kvalita odpovídá.

- Best Puppy** - získává nejlepší štěně – pes nebo fena ze třídy puppy
- Nejlepší dorost** - získává pes nebo fena ze třídy dorostu, ocenění známkou VN 1
- Nejlepší veterán** - získává pes nebo fena ze třídy veteránů, ocenění známkou V 1
- CAJC** - může získat pes i fena ze tř. mladých, ocenění známkou V 1
- Klubový vítěz mladých** - může získat pes i fena ve třídě mladých, ocenění titulem CAJC
- JBOB** - může získat pes i fena ze tř. mladých, ocenění titulem CAJC
- CAC** - může získat pes i fena ve třídě střední, otevřené, pracovní, vítězů, ocenění známkou V 1
- Klubový vítěz** - soutěží o něj zvláště psi a feny ze třídy střední, otevřené, pracovní a vítězů, ocenění titulem CAC
- Vítěz plemene – BOB** - soutěží o něj oba Klub. vítězové (pes i fena), JBOB a Nejlepší veterán.

Veterinární podmínky: Psi chovatelů z ČR musí být mít očkovací průkaz (dle § 6 odst. 3 písm. b) zákona 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů v platném znění - veterinárního zákona) nebo pas zvířete v zájmovém chovu. Všechna zvířata musí mít platnou vakcinaci proti vzteklině, psince, inf. hepatitidě a potvrzení o této vakcinaci v souladu s § 4 odst.1, písm. f)* veterinárního zákona. Psi chovatelů z členských zemí EU a třetích zemí musí splňovat podmínky dané nařízením Evropského Parlamentu a Rady 998/2003 ze dne 26.5.2003.

Psi musí být klinicky zdraví, ale již nepotřebují doklad o klinickém vyšetření jejich zdravotního stavu

Sponzoruje Panda Plus
Mediálním partnerem je časopis Pes přítel člověka

Sponzorům moc děkujeme.

CRUFTS 2011

(Monika Švarcová)

Ve zkratce: Tato výstava se poprvé konala v r. 1891 a zúčastnilo se 2000 psů. Letos tedy uplynulo již 120 let od prvního ročníku Crufts. Letos se zúčastnilo cca 22000 psů. Nejčastějším vítězem výstavy – BIS je kokršpaněl. Letos tento nejprestižnější titul získal flat coated retriever. Border kolie zatím titul BIS nikdy nezískala. Border kolíí bylo přihlášeno celkem 396 (192/204). Border kolie z ČR se letos zúčastnily dvě - psi DiegoTender Flash a Arctic Storm Open Gate. Posuzování proběhlo ve dvou kruzích (a ve 12.ti třídách – v GB to mají poněkud jinak). Posuzovateli byli D.Smith (psi) a p. S.Saxby (feny).

Po letech plánování a slibování sama sobě, jsem letos konečně opravdu vyjela podívat se na tuto asi nejznámější a největší psí výstavu. S Petrou Půlpánovou jsme doma nechaly naše „nominované“ holky a vyrazily jsme letecky podpořit odvážnější majitelky dvou českých nominovaných psů – Dagmar Komárkovou a Karolínu Prejsovou. Celkem jsem věděla co nás čeká a co asi uvidíme – co stejně překvapilo, byla skoro

absence chaosu (alespoň tedy z pohledu diváka). Výstava byla perfektně zorganizovaná. Žádné zmatky okolo výstavních kruhů, žádné strkanice před vchodem do něj. Každý vystavovatel věděl co má dělat, nikdo se ztraceně nemotal v kruhu, jak se často vidí u nás, většina

vystavujících byla oblečena s ohledem na prestižnost akce. Perfektní koberec je natažen skoro všude – nejen v kruzích. Kolem opravdu velkých kruhů jsou židle a vystavování psi jsou v prostorech pro ně určených, tudíž se jednak nikomu nepletou a jednak na ně nikdo nešlape a také víte, kde všechny borderky najdete pěkně pohromadě. A co se mi těch boxíků ještě

líbilo – někteří v nich měli vystavené kartičky s přáním štěstí na Cruft's, moc hezké ☺. U většinu kruhů je většinou i stánek klubu pro příslušné plemeno, kde mají takové neodolatelné věci jako jsou třeba ročenky ...

Pokud jde o kvalitu vystavovaných BOC – Crufts je kvalifikační výstavou, takže se na ni nedostane jak tak každý. I přes to bylo k vidění pár jedinců, řekněme ne zrovna

ve výstavní formě. Jinak byli z většiny k vidění opravdu hezcí psi s krásným pohybem. Ne vždy posuzovatelé do konečné „pětky“ vybrali i naše favority, ale salespoň jedním typem jsme se trefily snad pokaždé. Vybrán nebyl ani jeden z českých zástupců, ale oba pejsci se velice pěkně předvedli a jistě neudělali ostudu českým barvám ☺.

Vystavována byla samozřejmě drtivá většina klasických „černobílek“. „Barevné“ BOC byly k vidění opravdu spíše sporadicky a většinou se nedostaly do užšího výběru. Koukaly jsme hlavně na vystavované psy a snad všichni byli na výstavu upraveni a připraveni. Ani u fen to nebylo

jiné. Díky tomu, že paní Sixby posuzovala poněkud důkladněji, jsme stihly částečně i je. K vidění zde byly i starší BOC – a to nejen ve třídě veteránů, ale např. ve třídě „special working trial bitch“ (11 let stará fena se umístila jako druhá), viděli jsme i dvanáctiletou fenu vystavovanou již opravdu starším pánem – nádherná dvojice ☺. I vystavovatelé (a vůbec většina „psvodů“) jsou zde častěji starší - a někdy podstatně - než je

k vidění u nás a poměrně často vystavují pánové (což snad nefunguje pouze v ČR, kde je vystavování až na pár výjimek výlučně dámskou záležitostí).

Samostatnou kapitolou Crufts jsou stánky se vším možným i nemožným – od knih, přes šperky a kýčovitě sošky, až po boty. Borderky najdete na ponožkách i kravatách, magnetech, propiskách, obrazech, čepicích, mikinách, ale třeba i na utěrkách, nebo manžetových knoflíčcích. Stánků je mnoho a jsou všude, takže tak dva dny máte co objevovat ☺. Stánky tu mají i jednotlivá plemena. V každém takovém stánku byla

ohrádka se zástupcem plemene a někdo, kdo zájemcům odpovídal na zvědavé dotazy.

V každé hale, kterých je celkem pět, je také nějaký předváděcí kruh, nebo kruhy. Některé slouží mladým handlerům, někde se předvádějí různá plemena, nebo jsou v nich ukázky práce se psy. Do předvádění se často zapojují i děti, které tu vůbec mají hodně prostoru a od mala se učí se psy vycházet, cvičit, upravovat je i vystavovat. Jinde běhají agility, soutěží v dogdancingu, nebo v obedienci. I díky tomu jsme potkávaly border kolie různých „velikostí, barev i tvarů“ prakticky na každém kroku.

No a závěrem, váháte-li zda jet, nebo ne, doporučuji, jed'te, stojí to za to. Letět se dá přímo do Birminghamu, a aniž opustíte halu, dorazíte během pěti – deseti minut přímo na výstaviště. Ubytování chce zamlouvat celkem dost předem, přece jen se zde sejde neuvěřitelný počet krásných psů, jejich majitelů a návštěvníků z celého světa ☺. Já jsem si už slíbila, že na Crufts se určitě ještě podívám...

Syndrom plavce

(Monika Švarcová)

Ten kdo již odchoval nějaká ta štěňátka, ví, že se občas objeví problém. Jedním takovým může být syndrom plavce neboli swimmer puppy syndrom. nebo ještě jinak – tzv. „placaté štěně“. Tato anomálie ve vývoji štěněte se vyskytuje spíše u plemen s hlubokým a širokým hrudníkem a kratšími končetinami (jako jsou např. buldoci), ale byla popsána i u NO, ridgebeků, novofundlandců, labradorů, kavalír king Charles španělů, osobní zkušenost mám u kavkazských pasteveckých psů a jistě je to i u dalších plemen.

Zatím jsem neslyšela, že by se někdo s touto anomálií setkal u border kolií, ale o problémech v chovu se většinou nemluví a již vůbec nepíše. Na internetu se také moc informací nenajde – alespoň ne v češtině. Více info, včetně videí, najdete, pokud zadáte anglický název – swimmer puppy.

Vlastně nejde o nic až tak závažného – pokud člověk ví, co to je a jak s postiženým štěnětem dál zacházet. I proto jsem se rozhodla o tomto syndromu napsat. Zdravé štěně by mělo být schopno stát na nohou okolo patnáctého dne života, chodit okolo dvacátého dne.

Postižená štěňata se cca do čtrnácti dní věku nijak neodlišují od ostatních, po tomto věku – v době kdy se začínají štěňata více pohybovat, je „plaváček“ méně pohyblivý, nezvedá se z podložky, přední i zadní končetiny mohou mít vůči tělu štěněte jiný úhel, než je obvyklé u nepostižených jedinců, spí skoro zásadně na bříšku a pohybuje se spíš odstrkáváním – „pádlováním“ končetin a šoupaním po podložce. Tím dochází i ke zploštění hrudníku, k čemuž se mohou přidat další problémy – např. s dýcháním. Neurologická ani ortopedická vyšetření postižených štěňat nevykazují žádné patologické změny.

V těžkých, neřešených případech u štěňat dochází k dechové nedostatečnosti s dušností, k trvalému vpáčení hrudní kosti, k mediální luxaci pately, utlačení vnitřních orgánů, modrání sliznic, apatii. Štěně zaostává za sourozenci i růstem a v raném věku končí zpravidla smrtí způsobenou plicní pneumonií. Prognóza se zhoršuje s rostoucím věkem štěňat.

Co tento syndrom způsobuje, se neví, genetická příčina není příliš pravděpodobná (ale ani vyloučená), navíc se štěňata často sama a rychle vrátí zpět do „normálu“. Někdy se jako příčina uvádí špatné krmení březí feny (nadbytek bílkovin, nedostatek selenu, vitamínu E). Jako možná příčina je uvedena i přítomnost mykotoxinů v mateřském mléce. Všichni autoři popisující tuto anomálii se však shodují v jednom – a to je vliv prostředí na vývoj štěňat. Podložka pod štěňaty by neměla být kluzká, musí štěněti poskytovat dostatečnou oporu pro první kroky. Negativní vliv má údajně i vyšší teplota, kdy jsou štěňata „až moc spokojená“ a nic je nenutí vyhledávat teplo matky a sourozenců a tím se aktivně pohybovat.

Jak „plaváčkovi“ můžete pomoci?

Snížit teplotu v odchovně na cca 20°C, změnit podložku pod štěňaty, dát pomačkanou, hrubou deku, polštářky, hračky. První pomocí, a zároveň i prevencí, je přetáčení spících štěňat do polohy na boku. Pomůžou krátké masáže končetin. V těžších případech se doporučuje udělat speciální „krunýř“, který zabrání tomu, aby váha štěněte ležela na hrudníku (viz. video <http://www.youtube.com/watch?v=AI9TVaJbhi8>), nebo alespoň přitáhnout přední končetiny (někdy i zadní) například obinadlem blíže k sobě, což štěněti znemožní ležet přímo na hrudníku.

Dobrou zprávou je, že většina plaváčků se s touto anomálií ve vývoji vyrovná bez trvalých následků (90 %), a to i když nejsou nijak léčeni. Proto syndrom plavce není důvodem k uspání postiženého štěněte.

fotografie štěněte v poloze typické pro „plaváčky“ a štěně v „krunýři“

Mistrovství republiky v pasení a Pohár obce Rakousy

Soutěžní areál v obci Rakousy cca 4 km od Turnova směr Železný Brod.
Občerstvení zajištěno v areálu, ubytování viz.
technické podmínky nebo ve vlastním stanu
v areálu, parkování vyhrazeno v místě.

Program:

Sobota 27.8.2011

9:00 – 9:30 Prezentace a přejímka psů

9:45 Zahájení

10:00

1) Soutěž IHT 2. kvalifikace na MR – Pohár obce Rakousy

2) Soutěž IHT 1. ve farmářském stylu – pro mladé psy

Po skončení triálů ukázka pasení jiných druhů zvířat

18:00 – 99999 Společné posezení u ohně a
konzumace jehněčího .

Neděle 28.8.2011

8:00 – 8:30 Prezentace a přejímka psů

8:45

15:00

Soutěž IHT 3 – Mistrovství republiky

Vyhlášení výsledků – udělení titulu Mistr republiky v pasení pro rok 2011 a CACIT

Rozhodčí : Philippe Heintz (Francie)

Pořadatel: BCC CZ a Milan Láník, Rohliny 7, Turnov 511 01

Telefonické informace : Láníková Alice 604 417 204
Koško Miroslav 776 682 174

Pozvánka na školení v pasení Rakousy 2011

Školení proběhne v Rakousích u Turnova ve dnech 29. a 30.8. (pondělí a úterý), bude navazovat na mistrovství ČR v pasení (27.-28.8.). Školitelem bude Philippe Heintz z Francie, jeden z nejlepších handlerů a školitelů v pasení ovcí, který je zároveň oficiální rozhodčí pro FCI i ISDS akce pasení.

Počet míst na školení se psem je omezen na 8 až 10 psů v jednom dni, tedy celkem může být otestováno maximálně 20 psů! Počet diváků bez psa není omezen, ale jejich účast je zpoplatněna.

Školení je z velké části dotováno klubem BCC CZ, především pro členy BCC CZ a pro ty, kteří školení potřebují nejvíce, tedy rozhodčí a instruktoři KJ ČR. Při větším množství přihlášek na školení se psem bude dána přednost v pořadí: rozhodčí, instruktor, člen BCC CZ, ostatní. Při výběru uchazečů bude brán zřetel i na termín přihlášky a zaplacení vložného.

Cena: 250 Kč za psa a den pro rozhodčí, instruktory
100 Kč bez psa a den pro rozhodčí, instruktory
500 Kč za psa a den pro členy BCC CZ
200 Kč bez psa a den pro členy BCC CZ
1000 Kč za psa a den pro ostatní zájemce
300 Kč bez psa a den pro ostatní zájemce
50 Kč navíc při platbě po první uzávěře

Plat'te na účet klubu BCC CZ: 1940238339/0800 VS: členské číslo nebo č.9999, SS: 7777
Do zprávy pro příjemce uveďte jméno přihlášeného.

První uzávěrka přihlášek:8.8., později po individuální domluvě (rloucka@volny.cz)

Školení není vázáno na výkonnostní stupeň psa, mohou se tedy přihlásit i začátečníci. Školení je otevřeno i pro zahraniční účastníky. Philippe ovládá francouzštinu, angličtinu i němčinu. Školení bude vedeno v angličtině a překládáno do češtiny.

Pro školení platí stejné podmínky účasti se psem jako na soutěže v předchozích dvou dnech. (viz propozice na mistrovství ČR v pasení ovcí v Rakousích u Turnova 2011)

Ubytování: Hotel PARADIS v Turnově cca 5km tel.605 955 125, hotelparadis@seznam.cz,
www.hotelparadis.cz, nebo ve vlastním stanu přímo v areálu soutěže.

Občerstvení: zajištěno v areálu, další možnosti v restauraci cca 2 km od areálu.
Areál, kde bude školení probíhat, se nachází na konci obce Rakousy, od Turnova směr Železný Brod přes Malou Skálu. Bude značeno od Turnova i od Malé Skály až k místu konání.

Vedoucí akce: Ing. Radko Loučka, 603 535683, rloucka@volny.cz, www.akumulatordog.cz
Přihlášky i informace: dtto,
Info o místě, ovcích, MR apod.: Láníková Alice 604 417 204, Koško Miroslav 776 682 174

Pozvánka na Dny border kolií, jejichž součástí je mimo jiné i výroční členská schůze klubu BCCCZ, která bude volební

Sobota 24.9.2011

XII. Klubová výstava, přejímka od 9 hod, zahájení v 10 hod., organizuje H. Půlpánová
Výroční členská schůze – zahájení krátce po skončení KV, pravděpodobně od 16 hodin

Neděle 25.9.2011

Bonitace (rozhodčí A. Grygarová), od 9 hod., organizuje M. Švarcová
MR BOC ve flyballu, od 9 hod., organizuje B. Šimek

Program výroční členské schůze:

Úvod (předseda klubu R. Loučka)
Volba orgánů schůze (volební komise, návrhová komise, zapisovatel, ověřovatel zápisu)
Zpráva jednatele o členských záležitostech, sportovních a pracovních aktivitách (B. Šimek)
Zpráva týkající se výstav (H. Půlpánová)
Zpráva poradce chovu (M. Švarcová)
Zpráva o hospodaření (H. Sklenaříková)
Zpráva Kontrolní a revizní komise (S. Sochorová)
Klubové WEB stránky a databáze – info a diskuse (B. Šimek, M. Polášková)
Klubový zpravodaj - info a diskuse (P. Pasler)
Klubové předměty - info a diskuse (S. Lefnerová)
Volba výboru a KRK
Přestávka
Vyhlášení klubových šampiónů, předání pohárů (B. Šimek)
Vyhlášení výsledku voleb (předseda volební komise)
Plán akcí na rok 2012 (prosíme potenciální pořadatele o posláních nabídky jednatele)

Různé
Závěr
Schůze nově zvoleného výboru a komise KRK

Ubytování – objednejte si co nejdříve na tel. 602 786005, cena za lůžko je 220 Kč (pes volně na pokoji 100 Kč, na pokoji v kleci 50 Kč, venku v kotci 30 Kč). Lze si postavit stan nebo přivést karavan (70, resp. 90 Kč na noc), ovšem pro toto roční období již nedoporučujeme. Info o areálu je na <http://www.msks.cz/page/2612.akce-arealu-zbraslav/>

Propozice a přihlášky na jednotlivé akce jsou k dispozici na www.bcccz.cz

---

BONITACE léto 2011 – Žižice u Slaného

Termín: sobota – 23.7.2011

Místo bonitace: Kynologické cvičiště v Žižicích

Uzávěrka přihlášek: 13.7.2011 (datum pošt. razítka).

Ve vlastním zájmu zasílejte přihlášky **doporučeně!**

Přijetí přihlášky Vám bude potvrzeno E-mailem cca 3 -5 dní před akcí.

Vaše dotazy zodpovím na tel. 602/181673.

***Popis cesty ve směru od Velvar:** projedete vesnice Ješín a Luníkov. Za Luníkovem a po vyjetí krátkého kopce následuje dlouhá rovinka, kdy po levé straně máte areál bývalého zemědělského družstva (kravíny). Cca po 1500 m za Luníkovem je odbočka doleva (je tam směrovka Žižice) na vedlejší silnici. Po odbočení už uvidíte po pravé straně kynologické cvičiště. Cca po 50 m odbočíte doprava na cestu, která již vede na cvičiště.*

***Popis cesty ve směru od Slaného:** projedete vesnice Blahotice a Vítov. Cca po 300 m za Vítovem je odbočka doprava (je tam směrovka Žižice) na vedlejší silnici. Tuto odbočku minete a pojedete ještě cca 300 m a je druhá odbočka doprava. Tam odbočíte. Po odbočení už uvidíte po pravé straně kynologické cvičiště. Cca po 50 m odbočíte doprava na cestu, která již vede na cvičiště.*

Bonitaci posoudí p. M. Krinke , v případě přihlášení více jak 50.ti psů může být přizván druhý posuzovatel.

Program:

9.00 – cca 9.30 hod přejímka psů

9.30 - xxx hod bonitace (předpoklad ukončení cca 15.00 hod, podle počtu přihlášených psů)

Minimální věk border collie pro bonitaci je 15 měsíců (den konání).

Přihlášku spolu s platnými vyšetřeními - **povinně - kopií vyšetření DKK a očí na PRA/CEA** (popř. kopie genetických vyšetření) a **kopií průkazu původu** (bez těchto dokladů přihláška nebude přijata) zašlete doporučeně na adresu:

Monika Švarcová
Babina 67
33101 Plasy

Veterinární podmínky: Psi musí mít očkovací průkaz s potvrzením o platném očkování proti vzteklině, psince, hepatitidě a parvoviróze.

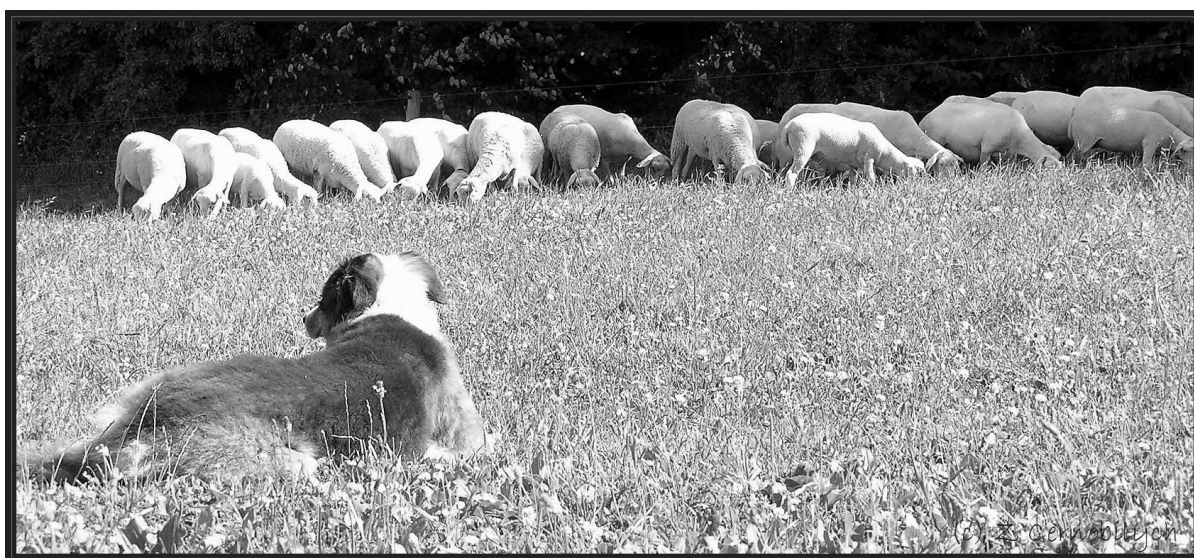
Sebou na bonitaci přineste originál PP psa !

Originál PP bude po úspěšné bonitaci zaslán na ČMKU – PK č.1 (p. L. Pečené), po přeregistraci psa mezi chovné jedince Vám bude cca za měsíc z Prahy zaslán zpět dobírkou (cca 350,- Kč).

POZOR! >>> Počet přihlášených psů může být omezen - proto zašlete přihlášky co nejdříve!

Poplatek za bonitaci je splatný v hotovosti při přejímce!

- * Člen BCCCZ - 200 Kč
- * Nečlen BCCCZ - 600 Kč

Chov v BCCCZ – rok 2010 v číslech

(Monika Švarcová)

Vydáno bylo celkem 170 krycích listů.

Využito jich bylo 146.

Odchováno bylo 138 vrhů, 8 fen nezabřezlo.

Celkem se narodilo 805 štěňat (5,96 na vrh), z toho 411 psů a 394 fen.

Pro srovnání – v roce 2009 se narodilo 113 vrhů (649 štěňat – 311 psů/338 fen).

Celkem krylo 90 různých psů. 29x se krylo v zahraničí, 13x importovanými psy.

V ČR kryl v r. 2010 jeden pes nejvíce sedm fen, jeden pes šest fen, čtyři psi čtyři feny a pět tři feny. Dvacet tři psů mělo dvě krytí, ostatní po jednom.

Více než polovina odchovaných štěňat byla černobílá, v počtu následuje černobílá s pálením (přes sto), hnědobílá (přes šedesát), blumerle (cca padesát). Ostatní zbarvení se vyskytuje v počtu maximálně do dvaceti jedinců.

Počty odchovaných štěňat border kolií v ČR bohužel stále stoupají a v mnoha případech je to na úkor kvality nejen exteriéru, ale i povah. Štěňátka u svých chovatelů totiž nezřídka zůstávají i do pěti až šesti měsíců a hlavně na chovateli je pak kromě očkování, odčervování a krmení i jejich správná socializace a návyky. Ještě před krytím si proto, prosím, důkladně rozmyslete, zda na to máte čas a prostory.

Jako pozitivní na druhou stranu vidím snahu chovatelů vyjíždět za krycími psy i do zahraničí, ve srovnání s krytím v ČR je to cca 20 % všech krytí.

Negativně ovšem vnímám honbu za barvami, kdy v mnoha případech nejsou vůbec podstatné kvality rodičů, ale snahou „chovatele“ je pouze odchovat jakékoli zbarvení, stůj co stůj. Bohužel je u nás i díky tomuto čím dál méně jedinců s kvalitním pigmentem, hlavně očí. U stále více border kolií (hlavně modrých) se vyskytuje také alopecie

(Color Dilution Alopecia – CDA). Čas od času se narodí hluché štěně, což v některých případech souvisí s výskytem bílé barvy na hlavě.

Vím, že border kolie je plemenem velice „různorodým“, ať se to týká zbarvení, nebo a to hlavně, typu. Každý máme jako chovatel jinou představu o ideálu, přesto je pár věcí, které by si měl chovatel ohlídat ve všech případech.

Co se týká zdraví, není vhodné spojovat jedince s HD C s jedincem horším jak HD A. Stále více BOC je v současnosti testováno na TNS a CL. U TNS se již v ČR objevilo několik přenašečů, tito by měli být kryti pouze TNS normal jedinci, jinak chovatel riskuje narození a následný úhyn postižených štěňat.

Majitelé jedinců s white faktorem, popřípadě s geneticky bílou, by měli jako protějšek

rodičovského páru vybírat jedince „správně zbarvené“. V tomto případě nejde jen o zbarvení, ale, jak jsem psala výše, i o eliminaci možnosti narození hluchých štěňat.

Nedávno jsem byla upozorněna H. Půlpánovou na další problém, který se vyskytuje hlavně u pravidelně řaděných jedinců, jde o CDA – Color Dilution Alopecia (projevy jsou: holé uši nebo jejich část, někdy špatná kvalita

srsti po celém těle – lámavé chlupy apod.) Snad již v příštím čísle Borderholiku bude o tomto postižení napsáno více. Majitelé takto postižených jedinců by každopádně měli zvážit jejich působení v chovu a v případě, že od nich chtějí odchovat štěňata, dobře vybírat protějšek. Mezi předky by neměl mít jedince s tímto problémem.

Velice důležitá je u BOC je povaha, je stále více agresivních, nebo bojácných BOC. Povaha je z nezanedbatelné části dědičnou záležitostí, proto si krycí psy – popř. štěně – vybírejte i s ohledem na tuto skutečnost.

Všem, kdo nechávají rentgenovat své psy kvůli bonitaci, bych doporučila nechat si zároveň – při jedné sedaci – udělat i snímek loktů, popřípadě OCD a spondylozu. Jsou to vyšetření, která se dělají pouze jednou za život, a finanční náročnost není při snímkování zároveň s RTG DKK o tolik vyšší.

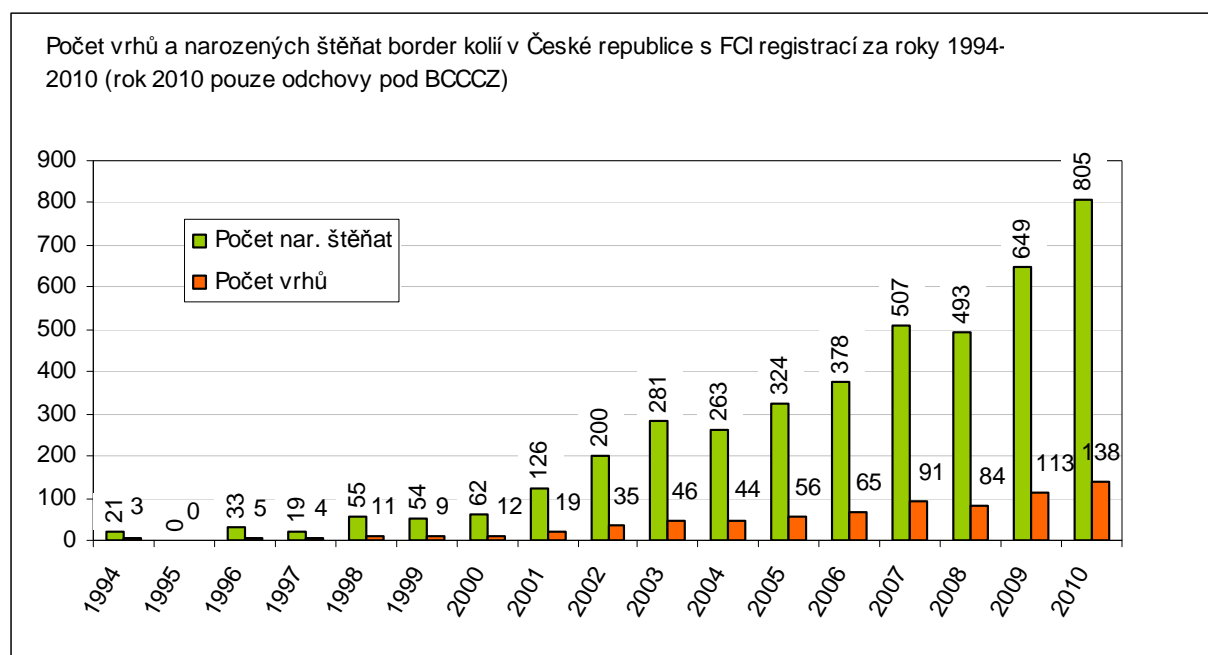
Všem bych také doporučila si při povinném vyšetření očí nechat udělat i gonioskopii. U většiny „očářů“ je toto vyšetření v základní ceně a pomůže vám odhalit glaukom. Toto onemocnění, které se stále častěji vyskytuje u BOC po celém světě, nejen že způsobuje slepotu psa, ale zároveň je značně bolestivé, náročné na ošetřování a neléčitelné. Zatím bohužel neexistují genetické testy pro odhalení přenašečů.

Zdá se toho hodně, co byste si jako chovatelé měli pohlídat, ale mějte na paměti, že chov štěňat není chovem králíků, kdy ti nepovedení skončí bez milosti na pekáči! Border kolie se běžně dožívají více jak dvanácti let, při svém chovu myslte i na to. Aby budoucí majitel neměl s pejskem od vás více starostí, jak radosti.

Statistika chovu od roku 1994

(Lenka Holasová)

„PP“ versus „bez PP“ (Daniela Rájová)

Chov BOC v Čechách nemá dlouhou tradici. Toto plemeno sem bylo přivezeno v dobách nedávných, v letech 1992/93. První BOC byly pečlivě vybrány- většinou v Anglii a následně bylo importováno několik psů a fen. Na nich byl následně v podstatě založen český chov. S postupem času a s přibývajícím popularitou plemene bylo dováženo stále víc psů i fen z nepříbuzných krevních linií a přibývalo i zahraničních krytí. Všechny takto odchované BOC měly průkazy původu a bylo nemyslitelné „plýtvat“ krví kvalitních importovaných zvířat na bezpapírový chov.

K tomu, aby bylo možné využít kvalit psa k chovu je v České Republice nutné, aby absolvoval „bonitaci“.

Bonitace je něco jako výstava, jen se neposuzuje krása zvířete. Tříčlenná komise hodnotí zvíře pouze z hlediska standardu, který je pro každé plemeno psů stanoven. To znamená, posuzuje, zda je zvíře dostatečně kvalitním a zdravým zástupcem svého plemene. V případě, že jsou u bonitovaného jedince zjištěny 3 hrubé vady /vč. například špatného zkusů chrupu, chybějící zuby, ale i povaha a další morfologické znaky/, je tento vyloučen z chovu. Tak je chov „udržován“ v mezích, které sám člověk pro tuto vyšlechtěnou rasu zvolil.

Další podmínkou úspěšného absolvování bonitace jsou 2 lékařská vyšetření.

- 1/ Vyšetření Dysplazie kyčelního kloubu.

- 2/ Vyšetření očních chorob u očního veterinárního lékaře.

V případě, že se objeví u vyšetřovaného zvířete oční choroba nebo je dysplazie kyčelního kloubu větší než 2/2, je toto zvíře také vyloučeno z dalšího chovu.

A právě neúspěšné uchovnění z důvodů negativního výsledku bonitace je základ pro vznik „bezpapírových chovů“, v nichž jsou jejich naprosto nezodpovědnými majiteli tato zvířata nekontrolovaně množena. Jejich počet dál roste, jedinci se dále množí mezi sebou, čímž dokonale utvrzují své nedostatky a vady. Naprosto nepochopitelnou variantou je pak skutečnost, že zvířata bez PP jsou křížena i s čistokrevnými jedinci s PP a to s oblíbeným odůvodněním „aby si alespoň jednou nakryl“ a nebo „aby alespoň jednou poznala, jaké to je mít štěňátka“. Otázkou je, proč se potom takoví kvalitní jedinci v chovu neuplatňují? Konání majitelů takových „chovných“ zvířat je odsouzeníhodné. Vždyť ani jim nemůže být přeci jedno, jací a jak zdraví budou potomci jejich miláčků, i oni nesou svůj díl zodpovědnosti! Kde

je zodpovědnost vůči novým majitelům takových potomků po polopapírových rodičích? Kde je jistota zdraví rodičů natož jejich potomků? Vždyť právě prokázání především zdraví zvířete je k absolvování úspěšné bonitace naprosto zásadní a je snadné si domyslet proč!

Ale i „oprávněná“ chovatelé kvalitních uchovněných zvířat nemusí být zrovna zárukou dodržování základních pravidel a důležitých zásad. Zmíním zcela nezodpovědné chování, které lze bez výčitek nazvat hyenismem. Podle chov. řádu může mít každá fena štěňátka **pouze 1x v kalendářním roce a to ve věku od 18 měsíců do 8 let**. Někteří také „chovatelé“, majitelé kvalitní chovné feny s PP ji nechají porodit štěňátka s PP, ale hned další hárání ve stejném roce ji opět nakryjí (cca po 6 měsících po předchozím vrhu!!) a štěňátka prodají jako bezpapírová. Dělají to z důvodů zcela zjištěných, jak jinak, než pro peníze. Nejen nedostatečně informovaní a chovatelské problematiky znalí lidé, kteří si takové psí miminko od nich koupí, tak vlastně vyjadřují s tímto zavrženíhodným chováním svůj souhlas a nedochází jim, jak podlé zneužívání zvířat podporují.

Nebudu zde soudit kdo má větší či menší vinu, v každém případě je to ve šlechtěném chovu krok zpátky. Mnoho let se chovatelé snaží vyšlechtit zdravá zvířata blížící se danému standardu/jak exteriér, tak povaha/ a když už jsme na dobré cestě, tak se bohužel najdou bezohlední „przničiči“.

Jak jsem zmínila, svou roli zde bezesporu hrají

finance. Bezpapírové štěňátko se dá sehnat i více jak o polovinu levněji, než štěňátko z opravdu kvalitního chovu. Možné je to zejména díky nesrovnatelným nákladům. U bezpapírového vrhu žádné další kromě krmení a odčervení nejsou.

Oproti tomu kvalitní chovný jedinec je zařazen do chovu až v momentě, kdy prokáže své kvality dosaženými výsledky výstav, zkoušek, zdravotních a dnes už dostupných genetických vyšetření, na něž se náklady pohybují v desítkách tisíc korun. Zanedbatelné není ani zcela obyčejné a samozřejmé vystavení pasu zvířete, očipování či poplatek za vystavení Průkazu původu /celkem na štěňátko cca 1.000-1.500Kč/. A takový poplatek za krytí je zcela jiný než u sousedovic Alíka a to nemluvím o poplatku v případě krytí feny kvalitním psem v zahraničí.

Pro lepší představu přirovnám tuto situaci k nákupu zboží u našich vietnamských spoluobčanů. Oděvy zde lze nakoupit /i ty rozhodně značkové ☺ / za zlomek ceny těch pravých v legálních obchodech. Přijdete domů a triko se začne párat – nu co – pomyslíte si – tak nějak s tím předem počítáte – vždyť bylo levné a tak končí v popelnici a člověka to ani nemrzí. Nový nákup vše řeší, protože za tu nízkou cenu se přeci nemá smysl s něčím opravovat.

V případě živého tvora, kterého milujete a budete s ním trávit dalších 12-15 let to nelze. Ano, je možné, že budete mít štěstí a budete mít hezkou zdravou „borderku“, ale pravděpodobnost u štěňátka s PP je daleko vyšší, že tomu tak skutečně bude.

Nákupem bezpapírové BOC může člověk zdánlivě ušetřit jednorázově pár tisícovek, ale mnohdy ho to později vyjde i draž... Nezřídka se stává, že návštěva u veterináře se stane tou první z mnoha, které budou následovat, nedej bože při nutnosti složitějších zákroků a léčení. Největším trestem je však žít s vědomím, že všechny plány aktivit, sportů a nejrůznějších prima zážitků musí stranou, i když oči vaší nemocné borderky vám pokaždé budou říkat, jak moc by je sama chtěla s vámi také prožívat a zpříjemnit tak váš život.

Uvědomme si, že koupí štěňátka vlastně kupujeme jeho geny. Na 7 týdenním uzlíčku nepoznáme, jestli bude mít dysplazii, oční chorobu, nebo agresivní povahu. Proto je třeba sbírat informace a snažit se porozumět světu našich psích společníků. Dopřejme si ten luxus vybrat si rodiče svého vytouženého pejska, přistupujme k tomu velmi zodpovědně a zhodnoťme zdraví, exteriér a povahu jeho rodičů! Není sebemenších pochyb, že to stojí zato, vždyť takový bude i váš nový člen rodiny!

INZERCE

---

www.dajavera.com

mob. 603 508 355

daniela.rajova@seznam.cz

více info na stránkách, telefonem, osobně
rozumné cenové podmínky, prezentace
narozených štěňátek na našem webu, pomoc
při jejich prodeji

KRYCÍ PES - import

Blessed Borders

Firm Foundation

Import Maďarsko, nar. 2.3.2009

Blue merle , 52cm, DKK 0/0, OCD nepostižen,
oční vyš. r. 2010

CEA, CL, TNS DNA Normal

ZVOP, HWT, příprava na trialy

Slovenský Šampion

čekatelství českého a rakouského šampiona

V2, res.CAC z klubové výstavy BCCCZ – Brno
2010

